

Geschillenkamer

Beslissing ten gronde 73/2024 van 13 mei 2024

Dossiernummer : DOS-2019-02880

Betreft : een klacht tegen de installatie en het gebruik van bewakingscamera's in de gemeenschappelijke delen van een appartementsblok

De Geschillenkamer van de Gegevensbeschermingsautoriteit, samengesteld uit de heer Hielke HJUMANS, voorzitter;

Gelet op Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* (algemene verordening gegevensbescherming), hierna "AVG";

Gelet op de wet van 3 december 2017 *tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit*, hierna "WOG";

Gelet op het reglement van interne orde, zoals goedgekeurd door de Kamer van Volksvertegenwoordigers op 20 december 2018 en gepubliceerd in het *Belgisch Staatsblad* op 15 januari 2019;

Gelet op de stukken van het dossier;

Heeft de volgende beslissing genomen inzake:

De klager: X, hierna "de klager";

De verweerster 1: Y1, hierna "de verweerster 1";

De verweerster 2: Y2, hierna "de verweerster 2", hierna samen "de verweersters" genoemd.

I. Feiten en procedure

1. Het voorwerp van de klacht betreft de installatie en het gebruik van bewakingscamera's in de gemeenschappelijke delen van een appartementsblok.
2. Op 21 mei 2019 diende de klager een klacht in bij de Gegevensbeschermingsautoriteit tegen verweerster 2.

De klager is eigenaar van een appartement en lid van de vereniging van mede-eigenaars. In de gemeenschappelijke gedeeltes van het gebouw waar het appartement deel van uitmaakt, werden camera's geïnstalleerd door verweerster 1 zonder dat de klager daar individuele toestemming voor had gegeven. Zowel de verweerster 1 (installateur) als de verweerster 2 (syndicus) zouden toegang hebben tot de beelden. Deze beelden worden op een onbekende locatie bewaard voor een onbekende duur.

3. Op 12 juni 2019 werd de klacht door de Eerstelijnsdienst ontvankelijk verklaard op grond van de artikelen 58 en 60 WOG en wordt de klacht op grond van artikel 62, §1 WOG overgemaakt aan de Geschillenkamer.
4. Op 26 juni 2019 beslist de Geschillenkamer op grond van artikel 95, §1, 1° en artikel 98 WOG dat het dossier gereed is voor behandeling ten gronde.
5. Op 28 juni 2019 worden de betrokken partijen per aangetekende zending in kennis gesteld van de bepalingen zoals vermeld in artikel 95, § 2, alsook van deze in artikel 98 WOG. Tevens worden zij op grond van artikel 99 WOG in kennis gesteld van de termijnen om hun verweermiddelen in te dienen.

De uiterste datum voor ontvangst van de conclusie van antwoord van de verweersters werd daarbij vastgelegd op 29 juli 2019, deze voor de conclusie van repliek van de klager op 29 augustus 2019 en deze voor de conclusie van repliek van de verweersters op 30 september 2019.

6. Op 17 juli 2019 ontving de Geschillenkamer de conclusie van antwoord vanwege de verweerster 1.

Verweerster 1 maakte de Geschillenkamer erop attent dat bepaalde stukken die waren opgenomen in de inventaris, niet waren bijgevoegd bij de aangetekende zending. Zij vroeg alsnog deze stukken te mogen ontvangen.

Verweerster 1 stelde dat de installatie werd geplaatst in opdracht van de verweerster 2, die de vereniging van mede-eigenaars vertegenwoordigde. Zij achtte zich niet verantwoordelijk voor de verwerking van de beelden van de camera's. Zij wist niet of deze camera's opnamen en er zou geen onderhouds- noch

servicecontract zijn. Zij had evenmin een account om de beelden te kunnen raadplegen.

De verweerster 1 haalde echter ook aan dat de klager diverse signaalkabels had beschadigd, de stickers betreffende de camerabewaking had verwijderd en de verweerster 1 had bedreigd. Zij wenste schadeloos gesteld te worden voor de geleden schade.

7. Op 22 juli 2019 maakte ook verweerster 2 de Geschillenkamer erop attent dat bepaalde stukken ontbraken bij het aangetekend schrijven van 28 juni 2019.
8. Op 29 juli 2019 ontving de Geschillenkamer het bericht van tussenkomst van de vertegenwoordiger van de klager. Op 22 augustus maakte de klager de Geschillenkamer erop attent dat hij geen conclusies van de verweerster 2 had ontvangen en dat de beweringen van verweerster 1 “*volstrekt irrelevant*” waren.
9. Vanwege het ontbreken van enkele stukken in het dossier dat werd overgemaakt aan de partijen op 28 juni 2019, besliste de Geschillenkamer op 18 september 2019 om nieuwe conclusietermijnen vast te stellen zodat de partijen zich konden baseren op alle stukken van het dossier.
10. Op 19 september 2019 worden de betrokken partijen opnieuw per aangetekende zending in kennis gesteld van de bepalingen zoals vermeld in artikel 95, § 2, alsook van deze in artikel 98 WOG. Tevens worden zij op grond van artikel 99 WOG in kennis gesteld van de termijnen om hun verweermiddelen in te dienen.

De uiterste datum voor ontvangst van de conclusie van antwoord van de verweersters werd daarbij vastgelegd op 18 oktober 2019, deze voor de conclusie van repliek van de klager op 4 november 2019 en deze voor de conclusie van repliek van de verweersters op 18 november 2019.

11. Op 19 september 2019 antwoordde verweerster 1 dat hij de bedoeling van het schrijven van eerder die dag niet begreep, dat de klager niet meer op het bewuste adres woonde en dat hij enkel een vergoeding vroeg voor “*onze gemaakte kosten en roekeloos, tergend beding*”. Op 23 september 2019 liet verweerster 1 eveneens weten dat het adres van zijn bedrijf niet correct was.
12. Op 17 oktober 2019 ontvangt de Geschillenkamer de conclusie van antwoord vanwege de verweerster 2 voor wat betreft de vaststellingen met betrekking tot het voorwerp van de klacht.

Verweerster 2 stelde dat de klager een appartement, een autobox en een autostaanplaats bezat in het gebouw, maar dat de klager niet woonachtig was in het gebouw.

Naar aanleiding van verschillende incidenten, te wijten aan “*onderlinge vetes*”, kwam de vraag van verschillende mede-eigenaars om een veiligheidssysteem met camera's te plaatsen in de inkomhal en de garages.

De plaatsing van de camera's werd ter beslissing op de Algemene Vergadering van 22 januari 2018 voorgelegd, waar de plaatsing unaniem werd goedgekeurd, de onthouding van enkele eigenaars, waaronder de klager, niet meegenomen. Deze goedkeuring werd door verweerster 2 aangetoond met een kopie van het verslag van deze Algemene Vergadering.

De verweerster 2 verduidelijkte dat dergelijke beslissingen binnen de vereniging van mede-eigenaars door middel van een stemming werden genomen en dus niet individueel, wat de klager opwierp als tegenargument. Daarenboven zou de klager 4 maanden beroepstermijn tegen een beslissing van de vereniging van mede-eigenaars hebben indien hij niet akkoord zou zijn met de beslissing. De klager had de beslissing voor het plaatsen van de camera's niet aangevochten, waardoor de beslissing volgens artikel 577-9 §2 B.W. definitief en bindend zou zijn geworden.

Eind 2018 werden de camera's geïnstalleerd en werden de stickerpictogrammen geplaatst. De klager zou deze stickers meerdere keren hebben verwijderd omdat zij tweetalig zouden zijn, wat volgens de klager niet mocht. De verweerster 2 stelde dat de klager ook diverse signaalkabels zou hebben doorgesneden en de verweerster 1 zou hebben bedreigd.

De camera's zouden niet doorlopend in gebruik zijn geweest en zouden al enkele maanden buiten werking zijn. De beelden zouden na 48 uur automatisch gewist worden en de verweerster 2 had de beelden ook nooit geconsulteerd. De verweerster 2 was vanuit dit opzicht overtuigd in regel te zijn met de geldende wetgeving omtrent camera's.

In juli 2019 zou de klager een scherm van één van de camera's onbruikbaar gemaakt hebben door middel van een alcoholstift. Samen met de klacht deed dit incident de verweerster 2 beslissen de camera's buiten werking te stellen. Sinds 10 juli 2019 zouden de camera's geen beelden meer hebben gemaakt.

Om zich alsnog in regel te stellen, had verweerster 2 op 16 oktober 2019 aangifte gedaan van de camera's bij de lokale politie, ondanks het feit dat ze al enkele maanden buiten werking waren. De verweerster 2 toonde dit aan met een kopie van de aangifte.

De verweerster 2 had de definitieve verwijdering of het opnieuw in werking stellen van de camera's op de agenda van de Algemene Vergadering van januari 2020 geplaatst.

13. Op 1 november 2019 ontving de Geschillenkamer de conclusie van repliek van de klager.

De klager stelde vast dat de verweerster 2 ondubbelzinnig toegaf dat de geldende wetgeving werd overtreden door de plaatsing en het gebruik van de camera's, waarop de klager verzocht een administratieve sanctie op te leggen aan de verweerster 2. De klager las deze erkenning van de verweerster 2 in de volgende paragraaf:

“Mocht de algemene vergadering op dat moment beslissen om de camera's terug in werking te stellen, dan zal de [verweerster 2] er absoluut op toezien en er zorg voor dragen dat dit geheel in overeenstemming gebeurt met de geldende wetgeving terzake”.

Ten overvloede betwistte de klager de feitelijke argumenten van de verweerster 2 waarvan hij van mening was dat ze niet ter zake dienende waren.

- De klager was niet officieel ingeschreven op het adres in kwestie, maar verbleef daar wel regelmatig en woonde wel degelijk op het adres ten tijde van de plaatsing van de camera's.
- Inzake de beweerde vetes tussen eigenaars zou het slechts om beweringen van 1 mede-eigenaar gaan, die door de verweerster 2 zou zijn bestempeld als een oplichter. De klager beweerde eveneens dat deze mede-eigenaar ook toegang tot de gemaakte beelden zou hebben gehad.
- Inzake de goedkeuring van de camera's op de algemene vergadering van 22 januari 2018 was de klager van mening dat de goedkeuring enkel een principiëbeslissing betrof, aangezien er nog offertes moesten worden aangevraagd en daarna goedgekeurd. Deze offertes werden nooit aan de bewoners voorgelegd. Tijdens de algemene vergadering van 21 januari 2019 had de klager hierover een opmerking gemaakt, wat werd aangetoond met een kopie van het verslag van de bewuste algemene vergadering:

“[de klager] geeft aan dat de installatie van de camera voor haar onwettig is gelet op het ontbreken van grondslag met name de individuele toestemming van elke eigenaar afzonderlijk. [de klager] voegt eraan toe dat enkel de beslissing tot plaatsen van de camera's is genomen op de vorige algemene vergadering en niet de modaliteiten.

[de verweerster] voegt hieraan toe dat de beslissing tot plaatsing camera's en het in dienst stellen werden uitgevoerd voor de inwerkingtreding van de nieuwe GDPR wetgeving. [de verweerster] zal informatie inwinnen hoe dit kan worden in orde gebracht. [de verweerster] zal dit aan de interne DPO officier voorleggen."

De klager zou niet geïnformeerd zijn over de bevindingen van de DPO, noch zouden de bewoners op de hoogte zijn gebracht van de inwerkingstelling van de camera's. De modaliteiten van de plaatsing werden evenmin vastgelegd.

- De klager beweerde dat niet bij elke camera een pictogram werd geplaatst en dat deze stickers slechts 1 maal werden verwijderd in het bijzijn van de verweerster 1 omwille van het niet conform zijn aan de wetgeving. De klager ontkende ook kabels te hebben beschadigd of de verweerster 1 te hebben bedreigd.
- De klager stelde zich ook vragen bij het niet functioneren van de camera's aangezien de diodes op de camera's nog functioneren en er nog een maandelijks abonnement wordt aangerekend bij Proximus.
- De klager stelde dat het feit dat de verweerster 2 wist dat hij met een alcoholstift het scherm van een camera onbruikbaar had gemaakt, bewees dat de camera wel degelijk nog werkte en dat de beelden wel degelijk werden bekeken.

Tenslotte stelde de klager de vraag wie de eigenlijke verwerkingsverantwoordelijke was voor deze camera's, wat ook een vereiste van de wet van 21 maart 2007 tot regeling van de plaatsing en het gebruik van bewakingscamera's¹ (hierna: de camerawet) zou zijn.

14. Op 15 november 2019 ontving de Geschillenkamer de conclusie van repliek van de verweerster 2.

Inzake de vete onder de mede-eigenaars zouden reeds 3 mede-eigenaars klacht hebben neergelegd bij de politie tegen de klager. De verweerster 2 toonde dit aan met 3 PV's van de politie.

Inzake de offertes voor de beslissing tot het installeren van de camera's tijdens de algemene vergadering van 22 januari 2018 zou het feit dat deze nog niet voorhanden waren op die vergadering irrelevant zijn aangezien dit enkel de financiële uitwerking van de beslissing betrof.

¹ BS 31 mei 2007.

Inzake het verwijderen van de stickerpictogrammen stelde de verweerster 2 vast dat de klager dit toegaf voor 1 maal. De verweerster 2 beweerde echter dat de klager dit meerdere malen had gedaan.

Inzake het doorknippen van de signaalkabels, het verwijderen van de stickerpictogrammen en de bedreigingen naar de verweerster 1, trachtte de verweerster 2 dit aan te tonen met e-mailcorrespondentie tussen verweerster 1 en verweerster 2. In deze communicatie bevestigde de verweerster 1 de feiten zoals voorgesteld door de verweerster 2.

Inzake een mede-eigenaar die toegang tot de beelden zou hebben gehad, was de verweerster 2 stellig dat dit niet het geval was.

Inzake het vandalisme op een scherm van een camera stelde de verweerster 2 vast dat de klager dit erkende. Sinds 10 juli 2019 zouden de camera's geen beelden meer opnemen.

Tenslotte verzocht de verweerster rekening te houden met de eenmalige vergissing en het ontbreken van elke opzet ten aanzien van de erkende inbreuk op de camerawetgeving. De verweerster 2 vroeg eveneens in rekening te nemen dat *“de personen die door middel van de camera's gefilmd werden, zich allen akkoord hadden verklaard met de camera's en de locatie ervan [...]”*. Om dit aan te tonen verwees de verweerster 2 naar de goedkeuring voor de installatie van de camera's in het verslag van de algemene vergadering van 22 januari 2018.

15. Op 22 juli 2020, 16 augustus 2020, 25 mei 2021, 14 december 2022, 19 december 2022 en 6 februari 2024 informeerde de klager naar de voortgang van het dossier en drong deze aan op een snelle behandeling van de klacht zodat deze kon worden afgesloten.

II. Motivering

16. Vooreerst wil de Geschillenkamer opmerken dat het huidige geschil dateert van 2019. Vanwege een gebrek aan en verschuivingen in de personeelsbezetting van de Geschillenkamer werd na het indienen van de conclusie van repliek van de verweerster onvoldoende vooruitgang geboekt in dit dossier, ondanks de verschillende herinneringen van de klager. Gezien de procedure ten gronde, waarbij partijen reeds conclusies hadden uitgewisseld en de – *prima facie* - complexiteit van dit dossier, werd geopteerd om deze klacht niet op te nemen in de zogenoemde Tabula Rasa-oefening van de Geschillenkamer van mei 2023 waarbij éénmalig een groot aantal zaken werd geseponeerd, met het oog op de beheersing van achterstanden.
17. De recente aanwervingen van personeel binnen de Geschillenkamer hebben toegelaten dit dossier alsnog prioritair te behandelen met de nodige aandacht.

18. Op basis van de elementen in het dossier die de Geschillenkamer bekend zijn, en op basis van de bevoegdheden die haar door de wetgever op grond van artikel 100, § 1 WOG zijn toebedeeld, beslist de Geschillenkamer over de verdere opvolging van het dossier; *in casu* gaat de Geschillenkamer over tot het seponeren van de klacht overeenkomstig artikel 100, § 1, 1° WOG, op basis van de hiernavolgende motivering.
19. De Geschillenkamer stelt in de conclusies vast dat de klacht die bij haar werd neergelegd een nevengeschil is bij een ruimer geschil waarvoor andere hoven of rechtbanken, administratieve rechtscolleges of autoriteiten bevoegd zijn.² In de conclusies leest de Geschillenkamer immers een geschil omtrent:
- a. Burenruzies – verweerster 2 spreekt van “*onderlinge vetes*” en in de stukken zijn 3 processen verbaal van de politie terug te vinden waarbij 3 bewoners getuigen tegen de klager. De klager stelde dan weer dat het maar om 1 medebewoner zou gaan en dat deze als oplichter zou zijn bestempeld door verweerster 2.
 - b. Vandalisme – de verweersters beweren dat de signaalkabels van de camera’s zijn doorgeknipt door de klager, wat deze laatste ontkent. Een scherm van een camera is ook onklaar gemaakt met behulp van een alcoholstift, wat de klager niet ontkent.
 - c. Bedreigingen – de verweersters beweren dat de klager de verweerster 1 heeft bedreigd, wat de klager ontkent.
 - d. Beslissingsprocedure binnen de algemene vergadering van de vereniging van mede-eigenaars – de verweerster 2 stelt dat de beslissing voor het plaatsen van de camera’s conform de wetgeving is gebeurd, ook al stemde de klager tegen. De klager betwist dit en stelt nooit toestemming gegeven te hebben voor de installatie van de camera’s.
 - e. Vergoeden van geleden schade – de verweerster 1 wenst vergoed te worden voor de geleden schade, al maakt deze niet duidelijk wat de schade exact is.
 - f. Taalgebruik in verband met de camera-pictogrammen – deze pictogrammen werden volgens de verweersters meerdere malen verwijderd omwille van de tweetaligheid van de pictogrammen. De klager bevestigt dat hij éénmaal de pictogrammen heeft verwijderd omdat deze niet conform de wetgeving zouden zijn.

De Geschillenkamer oordeelt dat haar tussenkomst in dit geschil niet strikt noodzakelijk is en dat zij daarenboven geen zicht, noch bevoegdheid heeft over de meeste elementen in het geschil. Daarenboven is een tussenkomst van de Geschillenkamer in de specifieke omstandigheden van dit dossier niet het meest geschikt. Immers, de Geschillenkamer kan,

² Cf. criterium B.3 in het sepotbeleid van de Geschillenkamer.

in tegenstelling tot een rechter, geen kennis nemen van eventuele tegenvorderingen van de verweerster naar aanleiding van de handelingen die de klager heeft gesteld uit onvrede met de eventuele verwerking van de persoonsgegevens.

III. Publicatie van de beslissing

20. Gelet op het belang van transparantie met betrekking tot de besluitvorming van de Geschillenkamer, wordt deze beslissing gepubliceerd op de website van de Gegevensbeschermingsautoriteit. Het is evenwel niet nodig dat daartoe de identificatiegegevens van de partijen rechtstreeks worden bekendgemaakt.

OM DEZE REDENEN,

beslist de Geschillenkamer van de Gegevensbeschermingsautoriteit, na beraadslaging, om **op grond van artikel 100, §1, 1° WOG de voorliggende klacht te seponeren.**

Op grond van artikel 108, §1 van de WOG, kan binnen een termijn van dertig dagen vanaf de kennisgeving tegen deze beslissing beroep worden aangetekend bij het Marktenhof (hof van beroep Brussel), met de Gegevensbeschermingsautoriteit als verweerder.

Een dergelijk beroep kan worden aangetekend middels een verzoekschrift op tegenspraak dat de in artikel 1034ter van het Gerechtelijk Wetboek opgesomde vermeldingen dient te bevatten³. Het verzoekschrift op tegenspraak dient te worden ingediend bij de griffie van het Marktenhof overeenkomstig artikel 1034^{quinquies} van het Ger.W.⁴, dan wel via het e-Deposit informaticasysteem van Justitie (artikel 32ter van het Ger.W.).

(get). Hielke HJUMANS

Voorzitter van de Geschillenkamer

³ Het verzoekschrift vermeldt op straffe van nietigheid:

1° de dag, de maand en het jaar;

2° de naam, voornaam, woonplaats van de verzoeker en, in voorkomend geval, zijn hoedanigheid en zijn rijksregister- of ondernemingsnummer;

3° de naam, voornaam, woonplaats en, in voorkomend geval, de hoedanigheid van de persoon die moet worden opgeroepen;

4° het voorwerp en de korte samenvatting van de middelen van de vordering;

5° de rechter voor wie de vordering aanhangig wordt gemaakt;

6° de handtekening van de verzoeker of van zijn advocaat.

⁴ Het verzoekschrift met zijn bijlage wordt, in zoveel exemplaren als er betrokken partijen zijn, bij aangetekende brief gezonden aan de griffier van het gerecht of ter griffie neergelegd.